

JOSANKINAYIITZINIRI HEBER-PAANTIRI

Pawa jotyaantakiri Itomi ikinkithatakotairi

¹ Pairani, ikowirika Pawa jiyotakairi achariniiti oityaarika, iri Kamantantaniri amironi ñaantsi. Ojyiki japiipiintakiro Pawa, tzimatsi jimatakaayitakiriri Kamantantaniriiti. ² Iro kantacha owakiraa iroñaaka, jotyaantakairi Itomi irirori inkinkithatakotairi. Tima iriitaki Itomi jiwitsikakaakiri pairani jiroka kipatsi, iriitaki jashitakaaka okaatzi jiwitsikayitakiri. ³ Iri Itomi ikimitakaakiri iriimi jowaniinkatani, shipakiryaa ikanta. Ari ikimiwaitakari tsika ikanta irirori Ashitariri. Tima shintsinkantsi inatzi jiñaanitakari, iro kaari inashiyitanta okaatzi jiwitsikayitakiri jaka kipatsiki. Aritaki jimonkaatapaintziro pairani imatantyaari inkitishiritakaantai, jatai inkitiki, saikapai jakopiroriki Ashitariri itsipatapaari ipinkathariwintantzi. ⁴ Ari opoñaanakari janaakotziri imaninkariti Pawa, antawoiti jiñaapirotakaitakari irirori.

Iri Itomi anaakoyitairiri maninkariiti

⁵ Tima ikantawairi Pawa:
Notomi nowimi iiroka.
Naakataki piwaapatitanaa iroñaaka.
Ikantawairi iijatzi:
Naakataki piwaapatitaa.
Iirokataki notomintaa.
Tima Pawa tikaatsi apaani maninkari inkantiri kimityaawoni jiroka. ⁶ Paata aririka japiitairo

jotyaantairi jaka kipatsiki itakawori itomintari,
inkantayiitai:

Inthaamintaiyaari maawoni imaninkariti Pawa.

⁷ Tzimatsi iijatzi ikinkithatakoitziri maninkariiti,
jiroka ikantaitzi:

Iriitaki matakairiri imaninkariti inkimi-
takotyaawo tampiyainka.

Iriitaki matakairiri jotyaantaniiti inkimi-
takotyaarimi paampari.

⁸ Irooma aririka inkinkithatakotiri Itomi irirori,
jiroka ikantzi:

Pawa, iiroka kantaitaachani pimpinkathariwin-
tantai.

Ari pinkimitakotaiyaari pinkathariiti
otzimimotziri jinchakiiri jimatantari
ipinkathariwintantzi. Iro kantacha aña
iiroka mataironi pintampatzikashiritai
aririka pimpinkathariwintantai.

⁹ Iiroka kowirori kamiithari, irooma kaaripirori
owanaa owatsimaimi.

Iirokatakai isaipatziiitotai Pawa, pimpinkathar-
itantaiaaari. Iriitaki piwawani
matakimirori.

Isaitantaimiro yiinkantsi ari pikimoshiritairi
tima panaakoyitairi pitsitapiintawitari.

¹⁰ Jiroka pashini ikinkithatakoitziri Itomi, ikan-
taitaki:

Pinkathari, owakiraa itantanakari pairani
iirokatakai witsikakirori kipatsi.

Iirokatakai witsikajaantakirori inkiti.

¹¹ Jiroka okaatzi piwitsikakiri, aritaki apirotaiya
paata, irooma iiroka ari pinkantaitatyaani.

Ari onkimitakotaiyaawo okaatzi piwitsikani pai-
jatomawori kithaarintsi.

12 Tima aririka ompaijatomawoti piithaari, pankowiimawotziro, paminai pashini owakiraari pinkithaataiyaari.

Ari pinkimitagairo paata iiroka piwitsikani kipatsi iijatzi inkiti.

Irooma iiroka ari pinkantaitatyaani iiro pipashinitanitali.

Iiro papirotaa.

13 Ikinkithatakoitakiri iijatzi, ikantaitzi:

Pisaikapai nakopiroriki, ampinkathariwintanti, irojatzi paata nowasankitaantyaariri kisaniiintakimiri, aripaiti paatzikantaiyaari piitzi.

Tima tikaatsi maninkari inkimitakaantiri Pawa inkantiri jiroka. 14 Tima maawoni maninkariti, apa jotyaantaitziri jimitakoyitairi atziriiti awijakoshiriyitaatsini.

2

Antawoiti owawijaakoshiritaantsi

1 Ontzimatyii ankimisantiro okaatzi jiyotaakairi, onkantya iiro owajyaantantawo.

2 Iiro owashiñaayitairo jotyaantaitantakariri pairani maninkariiti inkamantantiro. Tima maawoni kaari owakimpitatyaawoni inkimisantairo, jowasankitaitakiri ipiyathatakawo.

3 Aaka jimapiroiti jowasankitaiti, iirorika owakimpitatawo ikinkithatakoitziro antawoiti awijakoshiritaantsi, jitapaintari Awinkathariti Jesús ikinkithatakotapaintziro. Irootaki ikamantayitairi ikaatzi kimayitajaantakirori.

4 Iriitajaantaki Pawa yotakaayitakairori imapirotatya okaatzi ikamantaitakairi, tima

jimatakaantakiro itasonkawintantayiiiti,
joñaagakaantakiro kaari jiñaitapiiinti, Tasor-
intsinkantsi antakaantakirori jiroka, ari
imatajaantakari ikowiri Pawa.

Matakirori jowawijaakoshiritantzi

⁵ Tii iri maninkariiti jimatakairi Pawa im-
pinkathariwintairo tsika asaikayitai paata, otzimi
nokinkithatakotakimiri. ⁶ Aña atziriiti jinayiti
mataironi paata. Tima ikantaitaki pairani:

¿Iriipirorima atziriiti pikinkishiritakotantariri?

¿Iitama pikowantari pinishironkayitairi?

⁷ Aña kapichiini iñiuro atziriiti tii janaakotantzi, iri
maninkariiti anaakoniintakiriri.

Iro kantacha, irootaatsi pamathaitairi inkini
ipinkatharintsitai, otzimimotairi
jowaniinkawo.

Iri anaakoyitaironi maawoni piwitsikani.

⁸ Pinkimitakagairi ikanta pairani aatzikiriri
iisaniintani, jompirataiyaari maawoni.

Ari inkantakaayitaiyaari Pawa atziriiti, maawoni
impinkatharintsitai tima tikaatsi apaani
anaakotantaatsini. Iro kantacha, tikira jiñaayitziro
atziriiti jiroka. ⁹ Iro kantacha, tzimatsi atziri

jotyaantaitakiri, irijatzi ñaapaintzirori kapichiini
tii janaakotantzi, iriitaki anaakotakiriri
maninkariiti. Iriitaki nokinkithatakotzi

Jesús. Tima iriitaki ñaakirori ikimaatsitaka
irojatzi ikamantakari, ipoña jamathaitakiri ari
okanta ipinkathayitantaariri, otzimimotairi
jowaniinkawo. Irootaki ikamawintantakairi
maawoni, tima antawoiti inishironkayitai Pawa.

10 Owanaa otampatzikatataiki tsika ikinakaakiro Pawa ishinitakiri Jesús inkimaatsiwaitya, ari jothotyaakaakiri onkaati jantiri. Tima Jirika, ashiyitariri maawoni, kantakaantzirori itzimayitanti maawoni, irijatztajaantaki kimaatsitakowintaari ikini jowawijaakoshiritairi, ari onkantya intsipatantataiyaariri maawoni itomiitari janta jowaniinkawoki. 11 Jiroka okantakopirota, ikimitakaantai Jesús iririntzi, tima ari akaatziri awaapatitaari Pawa. Iwaapatitari irirori itasorintsishiritakaantzi, awaapatitaari iijatzi aakaiti itasorintsishiritakaayitai Jesús. 12 Iro ikantantakariri pairani:

Nonkinkithatakotaimi iiroka isaikayitzi nirintziy-itaari,

Tsikarika japatotapiintaita, ari nonthaamintaimi nonpampithagayini.

13 Ikantaki iijatzi:

Nawintaani nowairi Pawa.

Ipoña iijatzi ikantzi:

Jirika Naaka, notsipayitaari itomiiti Pawa ikaatzi ikimpoyaakaayitaanari.

14 Akantajaantayitaka aakaiti atziritzi, otzimi awatha, otzimi araani, ari ikantakariri iijatzi Jesús irirori, iro jimatantakawori ikami. Aripaiti joitsinampaakiri kamaari. Tima otzimimowitatyaaari kamaari ishintsinka imaanmanitantariri kaamaniriiti. 15 Ari ikinakaakirori Cristo ikimitakaantaawo joimishitowaatyaimi athaawantawitawo kaamanitaantsi, okimiwaitakawo atziritanakityiimi kaamanitaantsi iro ashitayitakinimi. 16 Imapirotatya,

kaari maninkariiti impokashitaki Cristo inishironkatairi. Aaka ipokashitaki, ichariniyitai Abraham-ni. ¹⁷ Irootaki jatziripirotantakari ikimitai aaka jirintziyitai, ari okanta jimatantakawori ikowapiintawitakari jimatiromi pairani Ompiratasorintsipirori. Imapiro inishironkatantaki irirori, ityaaryootaki jimatantakawori, iri kantakaantakirori ipiyakotantairori Pawa akaaripiroshiriwitaka. ¹⁸ Tima atziri jinapaintzi Jesús ikimaatsi-waitapaintawo irirori inkaaripirotakaitirimi. Irootaki jinishironkatantairi aakaiti inkowaitimi inkaaripiroshiritakaitaimi.

3

Iri Jesús anaakotziriri Moisés

¹ Iyikiiti oitishiritaari, nonkantimi pikaatzi ikaimashiritaimi Inkitijatzi: Pinkinkishiritakotairi Cristo Jesús, iriitaki kimitakariri otyaantaari, irijatzi kimitakariri Ompiratasorintsipirori. ² Jantziri otyaantaari ityaaryoowintziro ikantziriri otyaantziriri. Ari ikantakari iijatzi Jesús. Ikimitakotakari Moisés-ni, ityaaryoowintakiniri iyyininkapaini jashitari Pawa jiiitaitziri “Inampipanko Pawa”. ³ Iro kantacha Jesús iri matzirori jiñaapirota janaakotziri Moisés-ni, tima iriitaki witsikakiriri pairani. Iroowaitaki ikantapiintaitzi: “Pimpinkathatiro nopanko”. Tima kaari pankotsi inkantakopiroiti impinkathaitiro, año iri ipinkathaitzi ashitawori ipanko. Tima itzimi witsikirori pankotsi iri

ñaaapirotachari.* ⁴ Tima iri ashitawori pankotsi itzimi witsikakirori, iroowaitaki ikimitaakiro pairani Pawa jiwitsikantakawori maawoni.

⁵ Ikantaitaki:

Moisés tyaaryoowintakiriri iyyininkapaini jiiitaitziri “Inampipanko Pawa”.

Iro kantacha ikimitakomachiitakari ompirataari, ikinkithatakotairo onkaati awijatsini.

⁶ Iriima Cristo, iriitajaantaki tomintariri ashitawori pankotsi, iriitaki jiwatairi ikaatzi ikimitakaantaitaari pankotsi. Ari ankaatairi jirikaiti jiiitaitakiri “Inampipanko Pawa” aririka antyaaryoowintairi, kiso owanairi irojatzi iwiyaantapaatyaawoni kitiiyyiri.

Jimakoryaaminto jashiyitaari Pawa

⁷ Jiroka ikantakiri Tasorintsinkantsi:

Pinkimairi jiñaawaitzi Pawa, ikantzi:

⁸ Iro pikisoshiriwaitzi.

Pikimitarikari pithokashitakinari pairani jookimowaitakinawo iñaani otzishimashiki.

⁹ Ari ikowakaawitakinawo pichariniiti nowasankitairimi, jookimowaitakinawo iñaani,

Okantawitaka jiñaawitakawo nonishironkatakiri okaatzi 40 osarintsi.

¹⁰ Irootaki nokisantanakari,

Nokantaki: Ari ikantapiiintatya itzipinashiriwaitzi,

Tii jantayitziro nokowakairiri.

¹¹ Noyatsimankakiini nokantanaki:

Iro nariitakaayitaari nimakoryaamintoki.

---

* **3:3** Iri Moisés kimitawori pankotsi, tima irijatzi iyyininka Judá-mirinka jiiitaitziri “Inampipanko Pawa”.

¹² Iyikiiti, ñaa powajyaantzirikari Pawa, Kañaanitatsiri. Iiro pikaaripiroshiriwaitzi, iiro pithainkashiriwaitzi. ¹³ Iro kamiithatatsi pominthashiritawakaapiintya poshiritaiya. Pitataityaawoota onkantya iiro jamatawi-itantzimi pantayitairo kaaripirori, irojatzi piñaantyaawori pinkisoshiriwaiti. ¹⁴ Iikirorika oisokiropirotanatyaaari Cristo, irojatzi iwiyaantapaatyaaawoni kitiiyiri, aritaki añiuro intsipaminthayitai. ¹⁵ Irootaki ikantantaitari:

Pinkimairi jiñaawaitzi Pawa, ikantzi:

Iiro pikisoshiriwaitzi.

Pikimitarikari pithokashitakinari pairani.

¹⁶ ¿Itzimikama pithokashitakariri ikimataaw-itakawo iñaani Pawa? ¿Kaarima jirikaiti ijiwatakiri Moisés-ni ipoñaakagaari Egipto-ki? ¹⁷ ¿Itzimikama ikisapiintakiri Pawa okaatzi 40 osarintsi? ¿Kaarima antapiintakirori kaaripirori, ikaatzi apirotainchari otzishimashiki? ¹⁸ ¿Itzimikama ikinkithatakoitakiri ikantaitaki:

Iiro nariitakaayitaari nimakoryaamintoki?

¿Kaarima jirikaiti ikantaitakiri piyathariiti? ¹⁹ Ari añiuro oita kaari jariitakaantaari, iro kantakaan-takirori tii ikimisantaiyini.

4

¹ Iinitatsi ikajyaakaakairi aakaiti kimiwait-akawori jariitakaayitaimi imakoryaamintoki. Irootaki pimpinkathatantaiyaariri, otzimikari

oitya otzikaawakimiri, iro iiro pariitanta.*

² Tima akimairo aakaiti Kamiithari Ñaantsi, ari akimitaari ikanta achariniiti pairani. Iro kantapainchari jirikaiti, tii jinintaimaitawo ikimakowitakari, tima tii jawintaashiritawo ikimawitakari. ³ Irooma aakaiti awintaakari, aritaki jariitakaayitai imakoryaamintoki. Jiroka ikinkithatakotakiro jimakoryaaminto, ikantaki:

Noyatsimankakiini nokantanaki:

Iro nariitakaari nimakoryaamintoki.

Aña ithonkatakiro pairani Pawa jantawaitani owakiraa jiwitsikantakawori kipatsi. ⁴ Tima tzi-matsi tsika okinkithatakota 7-tapaintsiri kitiiyyiri, ikantaitzi:

Jiroka 7-tapaintsiri kitiiyyiri, ari ipakaakiro jantawairi Pawa, jimakoryaaki.

⁵ Jiroka makoryaantsi irojatzi ikinkithatakoitziri, ikantaitzi:

Iro nariitakaayitaari nimakoryaamintoki.

⁶ Ari okantari. Irootaki intzimantaiyaari makoryaashiriyitaatsini. Iriima pashini

---

* **4:1** Jiroka imakoryaaminto, tzi-matsi oiyakaawintachari jaka. Tima pairani, jimakoryaawintakiro Pawa jiwitsikantakawori kipatsi, ikimitakaantakiro “imakoryaaminto” jiroka 7-tapaintsiri kitiiyyiri jimakoryaantakari. Ikanta osamanitaki, ishitowayitai Judá-mirinkaiti janta Egipto-ki, 40 osarinsi ikinakinawaiyitaki, irojatzi jariitantakari kipatsiki ikajyaakaakiniriri Pawa. Irojatzi jiroka kipatsi jiiitakiri “jimakoryaaminto”. Iro oiyakaawintachari iroñaaka kimitawori “Jimakoryaaminto” kimisantzinkariiti, tima tzi-matsi kantatsiri: “Iro inkiti jimakoryaaminto kimisantzinkariiti”. Tzi-matsi pashini kantatsiri: “Iro ‘jimakoryaaminto’ jiroka awintaashiritaniri jowawijaakoshiritanti Pawa, tima tii okowajaanta iñaashintsiwaitaitya onkantya jawijakoshiritantaiyaari”.

itayitakawori, tii jariiyita, tima tii ikimisantzi ikinkithawiitanari Kamiithari Ñaantsi. ⁷ Okanta awijanaki pairani oiyiki osarintsi, japiitairo Pawa ikinkithatakotairo pashini jimakoryaaminto, jiitairo “iroñaaka”. Irootaki josankinatakotairi David-ni, ikantaki pairani:

Pinkimairi “iroñaaka” Pawa jiñaawaitzi, ikantzi:

Iiro pikisoshiriwaitzi.

⁸ Aririka jimatakiromi Josué jimakoryaapirotakairimi pairani achariniiti, iirotya japiitairomi Pawa inkinkithatakotairo pashini jimakoryaaminto. ⁹ Ari ayotziri iinirotatsi oiyakaawintachari jimakoryaamintopirotaiyaari jashitaari Pawa. ¹⁰ Iro joyyakaawintakiri

pairani Pawa jimakoryaawintakiro jantawaitani ithonkakiro. Tima ari inkimiyitaiyaari makoryaashiriyitaatsini ari onthonkaiyaari jantawaitani.

¹¹ Ontzimatyii antyaaryoowintairo ariitan-taiyaari amakoryaashiriyitai, oiyakoyitarikari piyathayitainchari pairani. ¹² Tima iñaani Pawa, añaakaantaniri inatzi, shintsiñaani okanta. Okimitakawo osataamintotsi thoyimpiminitat-siri, tii oiyinkaakaanta owawiryaa-tonkitantzi irojatzitzi inthomai iipathantsiki. Imapirotzirori iñaani Pawa kimitawaitaka omokayinatatyaimi, irootaki yotakaantironi inkinkishiritaityaari, inkowashiritaitiri iijatzitzi. ¹³ Ikaatzitzi jiwitsikakiri Pawa iiro jimatziro jimanapithatyaari iiro jiñaantaari. Aña Pawa jiyotakotairo maawoni antayitakiri, iriitaki aminakoyitaironi.

Iri Jesús anaakotziriri Ompiratasorintsi-pirori

14 Jirika Jesús, Itomi Pawa, iriitaki anaapirotakirori inkiti. Iriitaki ankimitakaantya Ompiratasorintsipirori. Irootaki oisokirotantyaariri awintaashiritaari ikimaitai akantaki: “Nokimisantairi Jesús”. 15 Tima Jesús ikimitaari Ompiratasorintsipirori, irootaki inishironkatantairi ontzimirika pomirintsitzimotaini. Tima pairani tzimawitaka ikowashiriwitakari irirori, ari ikimitakotakai añaaayitziro awijyimotairi aakaiti. Tiimaita ikaaripirotapaintzi kapichiini. 16 Irootaki awintaantyaariri amanamanaataiyaari Jesús kimiwaitaka aashiritaatyiimi tsika ipinkatharitai. Tima aritaki inishironkayitai, aririka ankowityaashiriwaiti.

5

1 Tima Pawa owakiriri pairani atziri Jompiratasorintsipiroti. Iriitaki kankakowintairini atziriiti kaaripiroshiriyitatsiri. Iri taayitaironi jashitakaitariri Pawa. 2 Tima atziri jinaki jirika Ompiratasorintsitaari, otzimimotziri oita pomirintsitzimoyitariri. Irootaki jamatsinkawintantariri tzipinashiriwaitatsiri atziriiti pokashitziriri, masontzishiriyitatsiri iijatzi. 3 Jimatsitawo irirori itaawinta okaatzi jashitakaariri Pawa inkini impiyakotiniri ikaaripiroshiriwaitzi, jantziro ikimitaapiintziniri atziriiti. 4 Tikaatsimaita Ompiratasorintsitaari kantatsini: “¡Naaka Ompiratasorintsitaari!”, añaa Pawa matakairiri jompiratasorintsitantari, ikimitaakiri jowakiri pairani Aarón-ni.

⁵ Ari ikantakari iijatzí Cristo, tii ikowashitaka apaniroini inthaamintakoityaari, inkantimi: “¡Naaka Ompiratasorintsitaari!” Aña Ashitariri matakirori, ikantziri: Notomi nowimi iiroka, Naakataki piwaapatitanaa iroñaaka.

⁶ Ipoña ikantaki iijatzí:

Iiroka kantaitachani Pompiratasorintsitaariti, Ari pinkimityaari ikanta pairani Melquisedec.

⁷ Tima pairani jatziritapaintzi Cristo, jiraaniintaka jamanamanaatakari Pawa, ikaimakaimataki shintsiini jamanari. Aña Pawa, otzimimotziri ishintsinka, ari onkantakimi jowawijaakotiri iiro jowamaantaitari. Tima Cristo pinkathatasorintsitaniri jinatzí, ikimisantakiri Pawa ikowakotakiriri.*

⁸ Okantawitaka Cristo iriiwitaka Itomi Pawa, ikimaatsitapainta, tima iñaakiro tsika okanta tii ipiyathataita. ⁹ Ikanta jimonkaatakaitakiri jantiri, ari imatakari jowawijaakoshiritairi inkaati kimisantairini, ari inkantaitatyaani jawijakotai. ¹⁰ Ari okantakari, Pawa Ompiratasorintsitakaariri, ari okimitakawo tsika okanta jompiratasorintsitakaakiri pairani Melquisedec.

---

* **5:7** Jiroka ikantakiri Jesús, jamanamanaatakari Pawa, ikantzi: “Ashitanarí, pishinitanarika, pinkimitakaantinawo pomishitowaatyiinami iiro nokimaatsiwaitantawo onkaati nonkimaatsityaari. Iiromaita pimatanawo okaatzi nokowawitakari naaka, iro pimati okaatzi pikowakaakinari iiroka”. Jiroka ikinakaakiro Pawa ikimisantakiri Jesús ikowakotakiriri, jamawitakaakiri ikimaatsiyitakari, ishinitakiri inkamimotanti jañaakagairi iijatzí.

Ikamantantaitziro aririka owajyaantiro awintaashiritari

¹¹ Tzimatsi ogyiki nokowawitari niyotaimiri tsika ikantakota jirika. Iro kantacha owanaa opomirintsita nimatimiro, tima kisoshiri pikantayitaka, osamani onkantya pinkimathatantyaawori. ¹² Tima osamanitaki, noñaajaantaki iirokataki yotaantanaatsinimi. Iro kantacha iinta okowa intzimi iitya yotaayitimini iirokaiti, irojatzi japiitaimiri itayitawori jiyotaantziro iñaani Pawa. Okimiwaitakawo tsika ikantaitziri ithotaitziri, tikira impaitiri tatsinaatsiri owanawontsi. ¹³ Ari pikantari iirokaiti, kimiwaitakimi iinchaaniki ithotaitziri, tima tikira piñaantapiintawoota kamiithashiritakaantatsiri. ¹⁴ Iriima owayitakawori tatsinaari owanawontsi, iriiwaitaki ñaantapiintakawori, tii opomirintsitzimotari jiyotziro otzimi kamiithatatsiri, otzimi kaaripirotsatsiri.

6

¹ Ontzimatyii niyaatakairo niyotaapirotimiro pashini tsika ikantakota Cristo. Tii okantzi napiipiintimiro piyotsitakari iirokaiti, okimitatya okantakota jiroka: Jowajyaantairo kaaripirori kaamanishiritakaantatsiri. Jawintaashiritaaari Pawa. ² Jiyotaayitakimiro iijatzi owiinkaataantsi, iijatzi otzimikapatziiitotaantsi, jañaakaayiiitairi kamayitatsiri, jowasankitaayiiitairi kaaripiroshiriri. ³ Irootaki aatakaantyaawori pashinitatsiri, inkamintha iri kowatsini Pawa. ⁴ Onkamintha iiro aminaashiwaita pikimakiri, itasonkawintaitakimi, inampishiritantakimi

Tasorintsinkantsi, ⁵ piñaawitakawo okami-ithatzimotzimi iñaani Pawa, iijatzi ishintsinka joñaagantairi paata. ⁶ Tima ikaatzi ñaawitakawori jiroka, ipoña jowajyaantairo, iiro jimatairo impiyashiritai jookantaiyaawori iyaaripironka. Kimiwaitakimi iriitakimi apiitaironimi impaikakotakaantairimi Itomi Pawa, kimitawaitaka iriimi thainkimawaitakirimi iijatzi ipiyotaiyani atziriiti. ⁷ Okimiwaitakawo owaantsi irinkapathatziro inkani, aririka impankiitantyaawo, iroorika jyookanaintsini pankirintsi pinawontsitachari, iri Pawa tasonkawintakiriri pankitakirori. ⁸ Iroorika iyoshiitachani ojyookanaki kitochii, inchashi, tii opantawo, katsimashiri inkantya pankitakirori, intaayiitairo paata.

⁹ Irooma iirokaiti, nitakoyitani, niyotajaantzi iiro pikimitakotawo nojyakaawintakiri, tima niyotaiyini naaka pantanairo kamiithari owakiraa jowawijaakoshiriyiitaimi. ¹⁰ Tima Pawa tampatzikashiri jinatzi, iiro ipiyakotaimiro pantayitakiri iirokaiti, pitakoyitanaari ikaatzi pairyaayitairiri Irirori, iikiro piyaatakaatziro pitakoyitari. ¹¹ Irootaki nokowakoyitaimiri, ari pinkantapiintatyi poñaagantairo pinyaary-ooshiriyitai, irojatzi imonkaayitantaiyaari okaatzi poyaakoshiritaiyarini. ¹² Iiro pipirashiriwaita iirokaiti, aña iro kamiithatatsi pinkimitakotyaari ikaatzi jatakairori ikimisantanai, ikaatzi kamaitanaawori. Tima iriitaki aayitaironi ikajyaakagaitakiriri.

¹³ Tima pairani owakiraa Pawa ika-jyaakaakiniriri Abraham-ni, tikaatsi anaakotirini

Pawa ipairyaakiro iwairo, iri yotironi iijatzi imapirotatya imonkaawainiti. Aña iri pairyaachari apaniroini iwairo Pawa, ¹⁴ ikantakiri Abraham:

Imapiro nontasonkawintimi Naaka,

Imapiro nojyityiimiri Naaka pincharinityaari.

¹⁵ Tii jathawaawaita Abraham-ni, amatsinka ikantawintaka, jiñaakiro ikajyaakagaitakiniriri.

¹⁶ Tima aririka inkowapiinti atziriiti jiyoti imapirorika imatya ikajyaakagaitziriri, ipairyiuro iwairo anaakotziriri, ari jiyoyiiti imapiro jimonkaawainiti paata.

¹⁷ Ari okimiwitawo okaatzi jantakiri Pawa, ipairyagaa irirori imatantyaari ikajyaakaantakiri. Tikaatsi kantironi impashinitakairo okaatzi ikinkishiritakari jantiri.

¹⁸ Ari okanta otzimantanakari apiti kaari ikantayitai impashinitakaayitairo. Iro imatantari ayotai tii ithiyanita Pawa, irootaki kimoshiripirotakairi aakaiti awintaashiriyitaari Irirori, ayotzi ari imonkaataiya oyaakoniintziri.*

¹⁹ Iro oyaakoniintanka joyyakaawintaitziri jaka kimitawori tinari againtaatzirori antawoiti pitotsi iiro amaata. Ari okimitari oyaakoniintani, againtashiri owayitai. Irootaki kantakaawori ankimitakotantyaariri tyaatsiri

---

* **6:18** Tima tzimatsi apiti kantakotachari jaka kaari inkantayitzi impashinitakaayitairo. Jiroka itawori: “Pawa tii ithiyanita, aritaki imonkaatatya okaatzi ikajyaakaantakiri”. Jiroka apititanaintsiri: “Tikaatsi pashinitakaironi ipairyaaka apaniroini iwairo Pawa, tima tikaatsi anaakotirini irirori”.

jotantotaitantakawo tontamawotatsiri.† 20 Ari añaampiyaawo aakaiti kantatsi antyaayitai kimitakawori jiroka, aririka oyaatzishitanairi Jesús itzimi joyyakaawintaitakiri tyagaintsiri janta. Tima iri Jesús joyyakaawintaki pairani Melquisedec. Iriitaki Jesús Ompiratasorintsipirori iroñaaka, ari inkantaitatyaani irirori.

7

Jompiratasorintsinka Melquisedec

¹Tima Melquisedec, iri pinkathariwintantaintsi Salem-ki, jompiratasorintsiti jinatzi Jinokijatzi Pawa. Iriitaki aawairiri pairani ipiyaawo Abraham-ni japirotakiri pashini pinkathari jowayiritari, itasonkawintawairi.* ²Irijatzi ipaki pairani Abraham-ni ajyaagawontsi okaatzi jaapithatantakiri jowayirita. Tima Melquisedec, tzimatsi oiyakaawintachari iwairo. Jiroka itawori oiyakaawinta: “Pinkathari Kamiithashiriri”. Jiroka apititaintsiri oiyakaawinta iwairo ipinkathariwintantzi Salem-ki: “Pinkathari Saikakaantatsiri Kamiitha”.† ³Tii jiyotaitziro

† **6:19** Iro ikinkithatakoyiitzi tontamawotatsiri jotantotantaitawori tasorintsipanko, iro jiiyiitzi tasorintsisagaaki. Apa intyi Ompiratasorintsitaniri, tii jaakowintawo intyaapiinti. Iro ikan-tayiiitzi “ari janta joñaaganta Pawa”. Irootaki oiyakaawintawori inkiti tsika añiiri Pawa paata. * **7:1** Jiroka wairontsi “Salem” irootaki jiiitaitziri nampitsi Jerusalén pairani tikira jinampitawo

Judá-mirinkaiti janta. † **7:2** Jiroka kantakotachari ipakiriri Abraham-ni pairani Melquisedec. Aririka jaapithatanti jowayirita Abraham-ni onkaati 10, apaani jashitakaatyaari Melquisedec. Ari ikantakiro maawoni jaapithatantakiri, ontzimirika 10, apaani jashitakaatyaari Melquisedec.

iwairo ashitariri, tii jiyotaitzi iijatzi itzimi ichariniyitanakari. Kimiwaitaka tii otzimimi ipoñaantanakari, tsika ithonkaka iijatzi, ikimitakotakari Pawa, ari ikantaitatziiro irirori Jompiratasorintsitaarizi.

⁴ Ari añiuro ñaapirori jinatzi Melquisedec. Tima Abraham-ni, achariniyitaari aakaiti, iri ipaki pairani okaatzi jaapithatziriri pinkathariiti jowayiritari. ⁵ Iro kimitakawori okaatzi jantapiintayitakiri pairani Leví-mirinkaiti. Ipayitziri apaani tzimimotziriri iyyininka ontzimirika 10, tima iro oshinitaantziri Ikan-takaantaitani jantayitiro Ompiratasorintsitaari. Iro jamitaiyarini, tima irimirinkaiti jinatzi ichariniyitari Abraham-ni. ⁶ Iriima Melquisedec kaari ayyininkata a-Judá-mirinkatzi aaka, kaari ayotaajaitzi iita charinitariri. Iro kantacha, Abraham-ni, itzimi ikajyaakaapiroitakiniriri pairani, iriitajaantaki pakiri Melquisedec apaani kaatatsiri 10 jaapithatantakiri jowayirita. Ipoña Melquisedec itasonkawintanakiri Abraham-ni. ⁷ Imapirotya ikantapiintaitzi: “Itzimirika tasonkawintantatsiri, janairi itzimi itasonkawintaitziri”. ⁸ Itzimirika ipayiitziri apaani iitarika kaatatsiri 10 jaka kipatsiki, atziri jinayitzi, kaamaniri. Iriima Melquisedec, kimiwaitaka kañaaniri jinatyiimi irirori. ⁹ Irojatzi jantakiri Leví-mirinkaiti, ikaatzi ipashitapiintaitari. Aña kimiwaitaka iriitakimi pinakowintantatsinimi, tima irootaki jantakiri ichariniiti Abraham-ni, ¹⁰ itanakawo ipinakowintantaki ipashitakari pairani Melquisedec itonkiyotantawaariri jowayirita.

Tima tikiraamintha itzimaajaitzi Leví-ni, aritaki jantsitakawo Abraham-ni jiroka.

¹¹ Pairani, ikaatzi Ompiratasorintsitaari, ichariniiti Aarón-ni jinatzi, ikantayiyitzi “Leví-mirinkaiti”. Ari okanta Ikantakaantaitakiri. Iro kantacha jirikaiti Ompiratasorintsitaari, tii jimatajaantziro jowamiithashiritanti. Arimi jimatakiro, iirotya josankinatakoitaimi pashini Ompiratasorintsitaari kimitaariri Melquisedec, kaari charinitariri Aarón-ni. ¹² Imapiro itzimai pashini Ompiratasorintsitaari kaari icharinita Aarón. Irootaki ompashinitantaiyaari Ikantakaantaitani, onkantantyaari intzimai pashini Ompiratasorintsitaari. ¹³ Tima jirika ikinkithatakotaitakiri kimitaariri Melquisedec, kaari ichariniiti Leví-ni, pashinimirinkaiti jinatzi, kaari tzimaajaitatsini apaani iyyininka intzimi jompiratasorintsitaityaari. ¹⁴ Jirika kimitakariri Melquisedec, iri Awinkathariti Jesucristo, icharinitakari Judá. Tima pairani josankinariki Moisés-ni, tii oshinitaantsitzi jompiratasorintsitaariti charinitariri Judá.

¹⁵ Ari okoñaapirotziri ontzimatyii impoki pashini Ompiratasorintsitaari kimityaarini Melquisedec, ¹⁶ tii jompiratasorintsiwita inkimityaari okinkithatakotziri Ikantakaantaitani icharini-machiini Leví-ni. Aña iri kimityaarini apaani tzimatsiri ishintsinka, kaari kaamanitatsini. ¹⁷ Tima iri ikinkithatakoitaki, ikantaitzi:

Iiroka kantaitaachani Pompiratasorintsitai,

Ari pinkimitaiyaari ikanta pairani Melquisedec.

¹⁸ Ari okanta, tima okaatzi Ikantakaantaitakiri, jowajyaantaitiri, tii imatziro owamiithashiritanti,

tzimatsi kowityaachari. ¹⁹ Tima tikaatsi owamiithashiriti Ikantakaantaitani. Otzimimaita pashini poyaataawori, irootaki matakaayitaironi okaakishiritairi Pawa, tima iro oyaakoniintiri.

²⁰ Irootaki ikajyaakaakairi jiroka Pawa, tima iriitaki pairyaincha apaniroini iwairo jiyotaitantyaari imapiro imonkaatya. ²¹ Iriima Ompiratasorintsitaintsiri pairani, tii ipairyaajaita Pawa jowantaitakariri jirikaiti. Iriima pashini, iri ipairyaawintaka Pawa, ikantaki:

Naaka Pinkathari pairyaawintainchari
apaniroini, tii noipithokanitziro noñaani.

Iiroka kantaitaachani Ompiratasorintsitai,
Ari pinkimityaari ikanta pairani Melquisedec.

²² Ari okanta, iriitaki iroñaaka Jesús yotakaayitairori imapiro imonkaataiya okaatzi jantzimoitakairi, irootaki anaakotakirori pashini itawitanakawori pairani ikajyaakaawakaitari.

²³ Tima oyyiki ikaawitaka pairani Ompiratasorintsiwitainchari, oyyiki poyaayitakariri iriroriiti. Ikamapiintayitaki jirikaiti, tii okantzi jiyaatakaairo jantayitirimi, aña intzimi pashini poyaatyaarini.

²⁴ Iriima Jesús, kañaaniri jinatzii irirori, iri kantaitachani Jompiratasorintsiti. ²⁵ Ari okanta, iri Jesús owawijaakoshiritapiintairi okaakishiritantaiyaariri Pawa, ikantakowintapiintai.

²⁶ Iriitajaantaki Ompiratasorintsitaari akowityaapirotakiri. Jiroka ikanta irirori: Itasorintsishiritzi, ikamiithashiritzi, ikitishiritzi, tii isaikimoyitairi kaaripiroshiriri, janaapirotairo inkiti. ²⁷ Jirika Jesús tii ikimitari Ompiratasorintsipirowitachari pairani. Tima aririka intaayitiniri atziriiti jashitakaariri Pawa,

jitawo ikowakotziri Pawa impiyakotawakiri iyaaripironka irirori. Iriima Jesús jothotyaaakiro maawoni, jimonkaatakiro ishinitaka pairani apaniroini inkimitakotyaari jatsipitakaani Pawa. ²⁸ Ikaatzi Ompiratasorintsitakaakiri pairani Ikantakaantaitani, atziri jinatzi, shipitashiriri, ikaamaniyitzi. Iriima Itomipirori Pawa pokaintsiri pairani awijaki oiyiki osarintsi, Jompiratasorintsitakaakiri Pawa ipairyaaka iwairo. Iri monkaatajaantakirori kamiithaini, ari onkantaityaani.

8

Iri Jesús kantakowintantaatsi owakiraatantari kajaakaawakaantsi

¹ Jiroka iroñaaka otzinkamipiroitari ikantaitakiri: Iriitajaantaki Cristo Ompiratasorintsiwintairi, iri saikaatsiri jakopiroriki Pinkatharipirori, itsipataari ipinkathariwintantai inkitiki. ² Okimiwaitaawo ari jantawaitimi tesorintsithaantiki, iro kantacha, tiimaita jantawaitzi tesorintsithaantiki jiwitsikani pairani atziriiti, aña inkitiki jantawaitai, otzimi jiwitsikakaantairi Pawa. ³ Tima ikaatzi Ompiratasorintsitaintsiri pairani, tzimatsi jashitakaariri Pawa, itaayitziniri. Ari ikimitakari iijatzi Jesucristo, tzimatsi iita jashitakaariri Pawa. ⁴ Iro kantacha, tii okantawita jompiratasorintsitimi Jesucristo, isaikantawitapaintari kipatsiki, tii oshinitakaantziro Ikantakaantaitani, tima tii iyyininkamirinkaititari Leví-ni. ⁵ Tima jirikaiti Ompiratasorintsitaari

ojyakaawontsi jinamachiiyitaki, añã tzimatsi
 iñaampiyaitakari tsika onkantaiya tyaaryoopiroini
 inkitiki. Irootaki ikantaitakiriri pairani Moisés,
 tsika inkantya jiwitsikiro tasorintsithaanti,
 ikantaitakiri:

Pinkimitakaantiro piwitsikiro, tsika okanta
 piñaampiyakawo otzishiki.

6 Ari ikantaari Jesús Ompiratasorintsitaari
 jinatzi, janaakotairi jompiratasorintsitaitaari
 atziri. Tima Pawa jowakiraatai pashini
 kajyaakaawakaantsi, iri jowakiriri iroñaaka
 Cristo ikantakowintayitai, irootaki anaakotairori
 okaatzi ikajyaakaantawitakari pairani, iro
 anaakotairori itakawori kajyaakaawakaantsi.

7 Tima tzimatsi kowityainchari itakawori
 kajyaakaawakaantsi kaari imonkaayitaki,
 irootaki okowantakari ontzimi pashini
 owakiraari, poyaataiyyaawoni. 8 Jiroka
 kowityainchari, tima ikantaitaki pairani:

Ikantzi Awinkathariti:

Paminiro onkaati awijatsini paata,

Ari napiitairo ontzimi nantzimotairiri icharini-
 paini Israel-ni, icharinipaini Judá-ni.

9 Aririka nowakiraatairo kajyaakaawakaantsi,
 iiro okimitaawo nantzimowitakariri
 ichariniiti.

Tima pairani nokimitakaantziri nonkathataaty-
 irimi,

Naakami iiwatairinimi nomishitowantaariri
 Egipto-ki.

Tii jimonkaatzimaitawo iriroriiti okaatzi
 ikajyaakaakinari,

Iro opoñaantari nowajyaantziro nokimpoyaaw-
 intziri.

Ari ikantaki jiñaawaitaki Pinkathari.

¹⁰ Japiitakiro jiñaawaitaki iijatzi, ikantzi:

Jiroka owakiraari kajyaakaawakaantsi jiñiiri
paata Israel-mirinkaiti:

Ari niyoshiritakaayitairi kamiithari onkaati jan-
tayitairi.

Onkimiwaityaawo nosankinashiritaatyiinirimi
nokantakaantani,

Naakataki inkimitakaantai Iwawani,

Iriiyitaki nashitaiyaari Naaka.

¹¹ Tii okowajaantai jiyotaawakaawaitaiya,

Apa ikantayitairi iyyininka: “Piyoshiripirotairei
Awinkathariti”.

Tima maawoni jiyoyitaina.

Ari jiyoyitaina ñaapiroriiti iijatzi ashironkaariiti,
maawoni.

¹² Owanaa nonishironkatairi ikaaripiroshiriyi-
taki,

Ari nompiyakotainiri.

¹³ Tima jiiitakiro “Kajyaakaawakaantsi Owaki-
raari”, ari jiyotakoyiitziro jiroka itawitakawori,
kimiwaitaki pajatorimi inatyi. Tima okaatzi pai-
jatotaintsiri, jookaitziro.

9

¹ Jiroka itakawori kajyaakaawakaantsi,
iro ikantakaantakiri Pawa jiyotantaityaari
tsika inkantaitya impinkathaitiri. Ari

okinkithatakotari tasorintsithaanti tsika
ipinkathaitziri pairani. ² Jiroka tasorintsithaanti,
apiti okanta jinashitaitakawo jotantoitziro.
Janta antawosagaakitzi tsika ityaapiintaitzi, ari
jowayiitakiri ootamintotsi, minkochaaniki, ipoña
tasorintsitanta. Ari jiiyiitziro “tasorintsisagaaki”.

3 Irooma inthomainta, tsika ithatashiitakiro tontamawotatsiri, oryaaninaki okanta. Ari jiiitaitziro “tasorintsisagaakipirori”. 4 Ari osaikiri itaantapiintaitawori kasankainkari, ari osaikiri iijatzi tasorintsinaki. Iro jiwitsikayiiitzi poriryaatatsiri. Ari owakotari inthomainta iipiyokiini “maná” jiwitsikañakitashiitakiro poriryaatatsiri. Ari jowaitzirori iijatzi ikotzi Aarón-ni jyookaintsiri pairani, ari osaikitari mapikota tsika osankinataka kajyaakaawakaantsi.* 5 Okanta jiñokiini tasorintsinaki, ari jowaitaki jiwitsikaitziri jojyakaawo maninkariiti, iriitaki tsimankantawori ishiwanki ashitakowo tasorintsinaki. Iro jiiitaitziri “Inishironkaminto”. Iro kantacha iiro niyaatakaairo nonkinkithatakotimiro tsika okantayita apaanipaini.

6 Aritaki jiwitsikayiiitakiro maawoni jiroka. Ojyiki jantapiintakiri Ompiratasorintsitaari janta antawoki tasorintsisagaaki, ari jantayitziro inkini impinkathatasorintsiti. 7 Irooma iyaapirotanaki inthomainta tasorintsisagaakipiroriki, apa ishinitaitziri intyi Ompiratasorintsiipirori. Apawojatzi ityaapiintzi osarintsiki. Aririka intyaaki janta, jaanaki irira piratsi intsikirisantyaawo jiiyiitziro “Inishironkaminto Pawa”. Ari onkantya inishironkatantyaariri Pawa, iiro jowasankitaawintantari iyaaripiroshirinka. Ari ikimitairi iijatzi atziriiti kaaripiroshiriyitatsiri. 8 Ari okantsitari iijatzi, tzimatsi jiyotakaayitairi Tasorintsinkantsi, jiroka okanta: Pairani

---

* 9:4 Ikantakoitziri jaka poriryaatatsiri, iriitaki oro.

otzimantawitari tasorintsithaanti, tii okantzi intyaayiti atziriiti janta otasorintsisagaakipirozti. ⁹ Jiroka okantakota: Aririka impaitiri Pawa jashitakaitariri, aririka intagaitiniri, tii iro matakaajaantirini impinkathashiritairi Pawa inkini intampatzikayitairo ikinkishiritari. ¹⁰ Apa intzитайaawo owanawontsi, imiriyiitari, inkiwayitapiintaiya iijatzi. Iro ikantakaantaitakiri okaatzi koñaayitatsiri jantaitiro, irootaki jantayiiti irojatzi jowakiraatakaantaiyaawori Pawa kajyaakaawakaantsi.

¹¹ Mataka ikoñaatai Cristo, iriitaki kimitaariri iroñaaka Ompiratasorintsitaari. Tii ityaajaitzi tasorintsisagaakipiroriki otzimi jiwitsikayitakiri atziriiti, aña jimatakiro ityaaki irirori inkitiki tsika añaampiyayitakawo iroñaaka, anaakopirotantatsiri. ¹² Tima Cristo tii ikimitari Ompiratasorintsitaari atziritsiri tyaamachiitapiintatsiri tasorintsisagaakipiroriki jaanaki iriraani piratsi. Aña iriitajaantaki shinitaincha jowamagaitiri isakotapaintziro iriraani, inkini jiñaayitairo maawoni inkantaitaatyaaani jawijakoshiriyitai.† ¹³ Ojyakaawintatziiro aririka onkamiithatzimotiri Pawa iriraani piratsi, iijatzi isamampoti, kimiwaitaka iro kitiwathatakagairini atziri itzimi antakirori ipinkaitziri. ¹⁴ Irooma iriraani Cristo, iro mapirotakirori okantakaakawo pikitishiritantayitaari. Tima ikimita irirori tikaatsi inkinakaashityaari, irijatzi shinitaincha jowamaitiri, ikantakaakari Tasorintsinkantsi. Iriitaki ojyipithataimirori

---

† **9:12** Ikinkithatakoitziri jaka ikantaitzi piratsi, iri ikinkithatakoitziri cabra-paini ipoña vaca.

kaaripirori pikinkishiritani, tima pantayitakiro kaamanitakaantatsiri. Aña ontzimatyii pantayitairo ikowakaimiri Pawa, Kañaaniri.

¹⁵ Iriitaki Cristo jotyaantakiri Pawa inkantakowintairi atziriiti, ari okanta jowakiraataakaantaawori kajyaakaawakaantsi. Tima okantakota owakiraari kajyaakaawakaantsi, ontzimatyii inkami apaani, iro jawijakotantaiyaari piyathatakawori itanakaawori kajyaakaawakaantsi. Ari jiñaitairo ishiniyitakairo pairani ankañaanitai. Jiroka kajyaakaawakaantsi, iroowaitaki osankinarintsi tsika okinkithatakoyita okaatzi jashiyiitari, okinkithatakoyitziri iijatzi ashitaiyaawoni aririka inkamaminthataki iwaapatiitari.

¹⁶ Iro kaari jiyopiroyitanta intzimi aayitironi okaatzi jashitakaayiiitantari, apa jiyoyitzi aririka inkamaki iwaapatiitari. ¹⁷ Iinta jañi iwaapatiitari, iiro ipitsitari ikajyaakagaitakiriri jashitaiyaawo. Apa impaitairi aririka inkamaki.

¹⁸ Ari okimitari, jitantaitakawori itanakawori kajyaakaawakaantsi, tzimatsi iita kamaintsiri, iriraani jitantaitanakari. ¹⁹ Tima pairani ithonkakiro Moisés jiñaanatakiniri atziriiti Ikantakaantani, jaaki iriraani piratsi, itsipataakiro jiñaa, jaaki inchashimpoki, jankowitaki kityonkamawotatsiri, itsikirisantakawo osankinainchari, ari ikimitaakiri iijatzi atziriiti.†

²⁰ Ikantakiri: Jiroka iraantsi iro oñagantapirotironi ankajyaakaawakaiyaari, irootaki

† **9:19** Kantakotachari jaka inchashimpoki, irootaki jiiyiitzi iijatzi “isopo”.

ikantakaantakiri Pawa.
 21 Itsikirisantakawo iijatzi iraañsi tasorintsithaanti, ari ikimitaakiro okaatzi saikatsiri inthomainta. 22 Ari okanta, tima kimiwaitaka aririkami intsikirisantaityaawo iriraani piratsi, jimonkaatanairo Ikantakaantaitziri, kimiwaitaka iroomi oitiwathatantatsini. Tima iirorika otzimi iraañsi, iiro ipiyakotantairo Pawa kaaripirori.

Iri Cristo matakirori jowawijaakoshiritantzi

23 Irootaki jatsipiwintantari piratsi itagaitziniri Pawa kimiwaitaka inkitiwathatakaantatyiimi. Irootaki kimitakawori okaatzi awijañtsiri inkitiki, jotyaantakiri Pawa jatsipitakowintantya Cristo, inkitishiritakaantayitairi. Iro anaakotakirori jatsipitakowintanta piratsi. 24 Tima tii ityi Cristo tasorintsisagaakipiroriki jiwitsikamachiitani atziriiti. Aña irootataiki oiyakaawintacha inkitiki tsika ikinai Cristo, inkantakowintayitai isaiki Pawa. 25 Tima tii japiipiintapaintziro Cristo inkamimotanti. Ari opashinitziri jantziri Ompiratasorintsitaari tyaawitapiintachari apawojatzi osarintsiki tasorintsisagaakipiroriki. Tii iri ashitaa-jaityaawoni iriraani isakoitziri. 26 Arimi jojyamachiityaarimi Cristo Ompiratasorintsitaari, oiyiki japiipiintiromi inkamawintanti. Arimi jitanatyaawo inkimaatsiwintantyaami owakiraa iwitsikantakari kipatsi. Aña apawojatzi ikamawintantapaintzi. Ari ikantaitanaatziro joitsinampaakiro kaaripirori. 27 Iroowaitaki ikantaitziri: “maawoni atziri apawojatzi okanta ikami, impoña Pawa yakawintairini”. 28 Iro jantakiri Cristo, apawojatzi ikamaki

ikimaatsiwintakotari oyyiki kaaripiroshiriri. Iro kantacha iijatzi inkoñaatapai paata irirori, iiro ikimaatsitakaitawaari, aña jowawijaakotairi ikaatzi oyaakoniintakiriri.

10

¹ Iro Ikantakaantaitani oyyakawori aamparyaantsi. Tima okanta apaani aamparyaantsi tii otzimanitzi owatha, apa jiyoyiitzi tzimatsi iita ashitawo jaampari. Ari okantari iijatzi Ikantakaantaitani, iyotaakai tzimatsi paata kamiithataatsini. Ikantakaantaitaki ontzimatyii intaapiintaitiniri Pawa maawoni osarintsiki, iro kantacha tii owamiithapiroshiritziri atziriiti antayitakirori.

² Arimi imapirotya owamiithapiroshiritanti, ikaatzi antayitakiro arimi jowajyaantakiromi, tima aritakimi oitishiritakiri, iiro iyaatzimi onkatsitzimoshiriwaitirimi jantayitakiro kaaripirori. ³ Aña tii ari onkantya, iro jantapiintakiri awijayitzi osarintsipaini, itaapiintayitziniri Pawa, ikinkishiritakotawo iyaaripiroshirinka. ⁴ Tima jowamaayitapiintziri piratsiiti ikapathainkatakagaitziri, tii imatziro ompiyakopirotiro iyaaripironka atziri. ⁵ Irooma ipokaki pairani Cristo jaka kipatsiki, ikantakiri Pawa:

Tii pikowamachiitairo jamayiitaimi piratsi jashitakaayiitimiri, jatsipitakaityaari.

Aña naakataki potyaantaki natziriti, jatsipitakaityaanawo.

⁶ Tii apa inimotzimi itagaitzimiri piratsi okantakaantziro iyaaripiroshirinka jirikaiti.

⁷ Nokantzi Naaka:

Pawá, nopokaki naaka nantairo pikowakaakinari iiroka,

Tima aritaki josankinatakoitakina pairani onkaati nantiri.

⁸ Pinkinkishiritiro kantatsiri jaka:

Tii pikowamachiitairo jamayiitaimi piratsi jashitakaitzimiri, intagaitimiri jatsipitakaitani. Tii inimotzimi intaawintimiro iyaaripiroshirinka.

Iro kantacha, ¿kaarima ikantakaantaitziri jiroka pashini? ⁹ Incha pinkinkishiritiro pashini kantatsiri:

Nopokaki naaka nantairo pikowakaakinari iiroka,

Jiroka apiitainchari ikantaitakiri, ipoyaatawo itanakawori pairani. ¹⁰ Aña ikowaki Pawa onkimityaawo iwatha Cristo okaatzi itagaitziniriri, ari okanta ikamawintantapaintariri maawoni atziriiti. Ari opoña jowamiithashiriyitai aakaiti.

¹¹ Pairani, maawoni Ompiratasorintsitaari jaminiri Pawa jashitakaariri, japiipiintziro kitijyiriki itainiri piratsi. Tiimaita jimatziro jowajyaantapirotakaantiro kaaripirori. ¹² Iriima Cristo, apawojatzi ishinitaka jowamaawintaitiri iyaaripironka atziriiti, ipoña isaikai jakopiroriki Pawa itsipataari ipinkathariwintantzi, ¹³ ari isaiki joyaawinta irojatzi joitsinampaantapirotaiyaariri iisaniintani, inkimitakaantairi jimakoryaakiiminto. ¹⁴ Irootaki jantantakawori apawojatzi ikamawintakiro iyaaripironka atziriiti, ari ikantaitaatyani jowamiithashiripiroyitairi. ¹⁵ Ari ikimitakari

Tasorintsinkantsi jiyotakaakai imapirotatya.
Tima iri itakawo josankinatakaantaki:

¹⁶ Ikanta jiñaawaitaki Pinkathari, ikantzi:

Jiroka owakiraari kajyaakaawakaantsi jiñaitairi
paata:

Ari niyoshiritakaayitairi kamiithari onkaati jan-
tayiitiri.

Onkimiwaityaawo nosankinashiritaatyiinirimi
nokantakaantani.

¹⁷ Iikiro ikantatzi:

Ari nompiyakotainiri ipiyathataka, jantayitakiro
kaaripirori.

¹⁸ Tima aritaki ipiyakotantairo Pawa
ikaaripiroshiriyiitzi, tii okamiithatai
intaayiitainiri iroñaaka.

¹⁹ Irootaki iyikiiti, tima kaphathainka ikantaka
Jesucristo jowamaantaitakariri, awintaashiri
antsipashiritaiyaari Pawa, onkimiwaityaawo
antyaatyimi tasorintsisagaakipiroriki. ²⁰ Tima
jatziritaki Cristo, irootaki okantantaari
antyaayitai inkitiki, iro oiyakaawintachari
antyaatyimi ithayiitakiro tontamawotatsiri
tasorintsisagaakipiroriki. Aaka omapokayitairori
jiroka kaari jimayiitzi pairani, irootaki
kañaanitakaantaatsiri. ²¹ Ikimitaari iroñaaka Cristo
iriimi Ompiratasorintsipirowintaini akaatzi
jashiyitai Pawa. ²² Ari okanta. Tyaaryoopiroini
ankantaiya antsipashiritaiyaari Pawa, imapiro
ankantya oshiritaiyaari. Kitishiri ikantakaayitai,
iuro akinkishiritakoyitaawo kaaripirori. Aña
ankimitakaantya inkiwantatyiiromi jiña
kitijaari. ²³ Kiso owanakiro awintaashiritaari,
ikimaitakai akantaki: “Noyaakoniintani jinatzi

Cristo”. Tima tsika itzimi kajyaakaakairori, kiso jowakai irirori. ²⁴ Ontzimatyii ankinkishiritakotairo tsika onkantya aminthashiritakaantyaariri pashini jitakotantya, jantayitairo kamiithari. ²⁵ Iiro owajyaantziro apatotapiintya, tima tzimayitatsi owajyaantayitakirori. Aña ontzimatyii aminthashiritakaiyaari akaataiyini. Iikiro aatatyi antanairo ayotai aritaki impiyi Cristo.

Ikamantayüitziriri antzirori inintakaanikiini kaaripirori

²⁶ Tima aritaki ayotairo tyaaryootatsiri, aririka othataashiwaityaawo owajyaantanakiro, impoña aataairo antayitiro kaaripirori, iiro ipiyakoitairo ayaaripironka. ²⁷ Aña ikamantayitakai anthaawashiriti jowasankitagaikari, tima Pawa japirotairi intayitairi ikaatzi kisaniintakiriri. ²⁸ Pairani, intzimirika piyathatatyaaawoni Ikantakaantani Moisés, tii inishironkaitziri, jowamaitziri inkaatirika mawa kantakotirini. Ari jowamaitakiri iijatzi inkaamachiitirika apiti kantakotirini. ²⁹ ¿Tiima imapiro jowasankitagaitiri manintakirori jantzimotajaantakairi Itomi Pawa? Tima okimiwaitakawo jaatzikashiwaitaitawo kaari opantyaawoni, imanintashiwaitakawomi ikapathainkataki ikamawintantaki. Ari ithainkashiritakiro jantzimotantziri Pawa ishiniwitakanariri intasorintsishiritakairi. Ikawiyawaitakiri Tasorintsinkantsi nishironkataniri. ³⁰ Irooma aakaiti ayotziri itzimi kantaintsiri: Naakataki owasankitaantatsini, Naaka piyakowintantachani.

Iro ikantakiri Pinkathari.
Ikantaitzi iijatzi:

Jowasankitaayitziri Pinkathari ikaatzi jashitaari
irirori.

³¹ ¡Kimitataika antawoitimi inthaawashiritakimi
jiyoitai iriitajaantakimi owasankitaantaatsini
Kañaaniri Pawa!

³² Pinkinkishiritakotya. Tima iirokayitaki
pairani kimisantanaantsiri, kimiwaitaka
pinkitiiyyiinkatakotaimi. Ipoña piñaakiro
ikimaatsitakaitakimi. ³³ Piñaayitakiro iijatzi
ikisaitakimi, jowatsinaitakimi tsika ipiyotaita.
Pikimoshiritakaayitakiri awijjimoyitakiri
okaatzi piñaakiri iiroka. ³⁴ Pikimoshiritakairi
ikaatzi jomontyaayiitakiri, piñaayitakiro iijatzi
jaapithaitakimiro tzimimoyitzimiri. Iro

kantacha, iikiro piyaatatyi piminthashiritanaty,
tima piyotaiyini onkaati piñiiri paata,
owanaa okamiithapirozi, tii othonkanita.

³⁵ Irootaki iiro powajyaantantawo okaatzi
pawintaanaari, tima antawoitai impinaitaimi
paata. ³⁶ Amawi pinkantya pantayitanairo
ikowakaayitzimiri Pawa, ari onkantya
piñaantaiyaawori ikajyaakaakimiri.

³⁷ Tima ikantzi Pawa:

Iro iyyinkaa jariitantyaari aatsikitzimataantsiri,

Iro osamani inkantya.

³⁸ Tampatzikashiri inkantya awintaashiriri, ari
jiñiiri jañaantaiyaawo.

Irooma aririka impiyashiritai, iiro jinimo-
takaanawo.

³⁹ Irooma aakaiti, tii akimitari ikaatzi piyashiritachari, intzimi japiroitairi. Aña awintaashiriyitaa aakaiti, ari añiuro añashiriyitai.

11

Awintaashirinkantsi

¹ Jiroka okantakota awintaashirinkantsi. Okimitatya aririka inkantashiriiti: “Aritaki imatatya nokowapirotani”. Jiyopirotajaantaki aritaki imatatya ikowiri, onkantawitayta tikira jiñiuro. ² Iro jawintaashirinka achariniiti kantakaawori okanta Pawa ikinkithatakotantakariri kamiithaini. ³ Iro awintaashirinkantsi kantakaawori amatantawori akimathatairo okantajaantaka jiwitsikantakawori Pawa kipatsi. Apa jiñaawaitaki, matanaka iwitsika. Ari opoñaanakari iwitsikanaka jiñaayitairi iroñaaka kaari koñaataajaitatsini pairani.

⁴ Iro jawintaashirinka Abel kantakaariri itaantakanariri Pawa jashitakaariri, anaakotanakiro jashi Caín jashitakaawitariri Pawa. Iro kamiithatzimotakiriri itaakiri Abel. Ari ikantaki Pawa: “Kamiithashiri jinatzi Abel”. Okantawitaka ikamaki Abel, iinta akimakotapiintziri kimiwaitajaantaka irojatzji jiñaawaitimi irirori, tima iro kantakaawori ikimisantaki. ⁵ Iro jawintaashirinka Enoc kantakaariri jaantaitaariri, tii jiñiuro inkami. Tii jiñaitairi, tima inkitiki jagairi Pawa. Pairani iinta isaiki kipatsiki, ikantakiri Pawa: “Iiroka inimotakaapirotakinari”. ⁶ Tima kaari matironi ontzimi jawintaashirinka, tii inimotziri Pawa. Aña aririka inkowayiti jiyopiroitairi

Pawa, ontzimatyii inkimisantai, imapiro tzimatsi Pawa. Ontzimatyii inkimisantai ari jimatakaayitairi Pawa inkaati kowapirotaatsini jiyotairi. ⁷ Iro jawintaashirinka Noé kantakaariri jiwitsikantakawori antawoiti shintsipaa inkini jowawijaakotiri ijyininkamirinkaiti. Tyaaryoo ipinkathatasorintsitanitzi irirori. Tima iri Pawa kamantakiri onkaati awijatsini, kaari jiñaitaajaitzi pairani. Iro opoñaantari jiñaitakiro mapirotachari jowasankitaayitairi isaawijatziiiti. Ari jowamiithashiritakiri Pawa, tima irootaki ikajyaakagaitakiniriri kimisantaniiriiti.

⁸ Iro jawintaashirinka Abraham kantakaawori ikimisantantakariri Pawa ikantakiri pairani ishitowi inampiki jiyaatiro pashini nampitsi ikajyaakaakiniriri. Iro jantakiri Abraham, jataki okantawitaka tii jiñiiro tsika jiyaati. ⁹ Iro jawintaashirinka Abraham kantakaawori jimatantakawori jinampitawo pashiniki kipatsi tsika tii itzimapai ijyininka irirori. Ari isaikakiri ipankojoyitataro mishinantsimashi. Ari ikimitaakari Isaac, Jacob, tima irijatzi ikajyaakagaitakiniriri iijatzi.

¹⁰ Iro jimatantakawori Abraham inampitakawo, tima jiyotzi ari inkañaanitai inkitiki. Kimiwaitaka iri ñaampiyakawori nampitsi otzimajaantzi jiwitsikairi Pawa, tsika inampirotaiyaawo paata.

¹¹ Aña imatsitataikawo iroori Sara, owaiyantai okantakaawo awintaashirinka. Aritaki antawopirowitaka, kaawitapaaka owaiyantantyaari. Iro kantacha, imatairo owaiyantai, tima awintaashiritanakari Pawa aritaki jimonkaatakiniro ikajyaakaakinirori. ¹² Ari okanta. Oimi Sara, owaimawitakari jantaripironka, jowaiyantakairo

iina, irojatzi ijyikitantaari ichariniyitari, ikim-
itaari ijyikitzi impokiro, ikimitaawo impaniki
o jyikitzi jiñaathapiyaaki. Imapiro ijyiki-
pirotai, tikaatsi matironi jiyoitai tsika ikaatzi
ijyikitzi.

¹³ maawoni jirikaiti (Abraham, Isaac, Jacob,
Sara), ikamakoyitakiro jawintaashirinka, tii
jiñaajaitziro okaatzi ikajyaakagaitakiriri. Apa
jiñaampiyanakawo. Intaina okantaka inkiti
ikowashiritakiri inampitaiyaawo. Irootaki
ikantayitantari: “Asaikaminthatashita kipatsiki,
kaari anampi, akimitakowaitakari kaari
tzimatsini ijyininkamirinkaiti”. ¹⁴ Tima
jiñaawaitaitakiro kantainchari ñaantsi, ari
ayopirotziri imapiro jaminaminaitzi pashini
nampitsi tsika inampipirotaityaawo kamiithaini.
¹⁵ Iroomi inkinkithatakoyiti impiyamachiiyitaimi
inampiitiki ipoñaayitakawo pairani, aritya
jimatakiromi impiyayitai. ¹⁶ Aña tzimatsi pashini
ikowapirotakiri anaakopirotzirori, janta inkitiki
ikowiro. Irootajaantaki jiwitsikakiniriri Pawa
jashiiti jirikaiti, tima Pawa tii ikaaniwintakotari
ikantapiintakiri “Nowawaní”.

¹⁷ Iro jawintaashirinka Abraham kantakaaka-
wori itaantyaanaririmi Pawa japintziti itomi
Isaac, tima Pawa jiñaantatyaawo jawintaashirinka
Abraham. Iroowitainchami japintziriyirimi
jowaiyani itomi, ¹⁸ okantawitaka ikantakiri Pawa:
Iri Isaac piñaantaiyaari intzimai o jyiki pincharin-
ityaari.

¹⁹ Tima Abraham jawintaashiritakari Pawa jiy-
otzi ari jañaakagairi kamatsiri. Irootaki Pawa
joipiyantaanariri Isaac, tima iri ojyakaawintakiro

jañaayiitai. ²⁰ Iro jawintaashirinka Isaac kantakaawori itasonkawintantakariri Jacob ipoña Esaú, iro oiyakaawintacha awijayitatsini paata. ²¹ Iro jawintaashirinka Jacob kantakaawori itasonkawintantakariri apitiroiti itomi José. Irojatzu jawintaashirinka Jacob-ni kantakaawori ithaamintantakariri Pawa ikotzipookitantakari ikamimataki. ²² Iro jawintaashirinka José kantakaariri ikan-tantanakari ikamimataki, ikantzi: “Aririka ishi-towayitai Egipto-ki ajyininka itzimi ichariniyitari Israel, jaminai tsika inampitaiyaawo”. Ikan-taki iijatzu: “Ontzimatyii jaitanairo paata notonkipooki”.

²³ Iro jawintaashirinka ashitariri Moisés kantakaariri jimanantakariri jünchaanikiti owakiraa itzimapaaki, irojatzu itzimakotantakari mawa kashiri. Tima kamiithaini ikantaka iinchaaniki. Ari ipiyathawaantitakawo ashitariri Moisés ikantakaantakiri pinkathari, intsitokaitiri maawoni iinchaaniki shiramparitatsini. ²⁴ Iro jawintaashirinka Moisés kantakaariri kaari ikowanta incharinityaari pinkathari Faraón, okantawitaka iro oimotantakiri irishinto pinkathari. ²⁵ Aña iro ikowaki intsipatyaari atziriiti jashitari Pawa, ari itsipatakari iyyininkapaini jowasankitaawaitaitziri, tii ikowaajaitziro jinintaawaityaawo kapichiini jinintashiyitari irirori. ²⁶ Tima jiyotaki Moisés okowapirota jowinkatharyaitiri Cristo, iro anairori ontzimimotairimi jajaagawo Egipto-jatzu. Aña iro jiñaampiyakari impinayiitairiri paata. ²⁷ Iro jawintaashirinka Moisés kantakaariri ishiyantakari Egipto-ki. Tii iro jimanantakari

ithaawantari pinkathari inkisaniintiri, aña ityaaryoowintatziiro onkaati jantakairiri Pawa, okimiwaitakawo jiñaapootatyirimi Pawa kaari koñaanitatsini. ²⁸ Iro jawintaashirinka Moisés kantakaawori jimonkaatziro ikantakaantaitakiro Anankoryaantsi, itsikirisantakawo iraantsi iiro jowamaantari maninkari apirotaniri itzinkamitari jowaiyaniiti.

²⁹ Iro awintaashirinkantsi kantakaawori jimontyaantakawori Inkaari Kityonkaari, janiitaiyakini okisopathataki. Irooma jimawitapaakawo Egipto-jatzi, piinkaiyakini.

³⁰ Iro awintaashirinkantsi kantakaawori jimatantakawori jinkijinkitakiro Jericó okaatzi 7 kitijyiri, irojatzi jiñaantayitakawori opookathapitaki nampitsi. ³¹ Iro awintaashirinka Rahab kantakaawori aantawakariri kamiitha owayiriiti aminaantachari, ari okanta tii otsipatantari piyathariiti japiroitakiri. Okantawitaka jiroka Rahab mayimpiro inawitaka.

³² ¿Nonkinkithatakotirima pashini? Iiro nothotyaakotziri. Jirika ikaatzi: Gedeón, Barac, Sansón, Jefté, David, Samuel, ipoña Kamantantaniriiti.* ³³ Iro jawintaashirinka jirikaiti kantakaayitaariri okanta: Itzimantari oitsinampaayitairiri pinkathariiti, pashini tampatzikashiriyitaatsiri, pashini ñaayitairori

---

* **11:32** Ikaatzi iitachari jaka: Gedeón, Barac, Sansón, Jefté, iri jiwayitakiriri Judá-mirinkaiti pairani, owakiraa jinampitakawo Canaán-ki. Iro kipatsi ikajyaakaakiniriri Pawa jinampityaawo janta. Jirikaiti jiwari itsipatakari jowayiriti ontzimatyii jomanatya jimatantyaawori jinampityaawo janta tsika ikajyaakaakiri Pawa.

ikajyaakagaitakiniriri, pashini jookawiitakari imoonaki kajyikari tii jatsikiri, ³⁴ pashini jookawiitakari paampariki tii itagaa, pashini jomaaminthaitakiri jowathaitirimi, pashini ishintsitakagaitakiri, pashini ñaapirotaachari jowayirita, pashini jomishiyayitaki owayiriiti poñaachari pashiniki nampitsi. ³⁵ Tzimatsi tsinani ñaayitairiri ojyininkamirinkaiti jañaayitai ikamawitaka. Iro kantacha tzimatsi pashini kamimayitaintsiri jompojawaitaitakiri, tii jowajyaantanakiro jawintaashirinka impakaantaityaairimi. Aña oyaaniinta ikanta jañaapiroyitai paata, iiro okimitaawo añaawita iroñaaka. ³⁶ Tzimatsi itzimi ithainkawaitaitziri ipoña ipajawaitaitakiri, pashini joojoyiitakiri ipoña jomontyaayiitakiri. ³⁷ Tzimatsi ipichiitakiri, pashini itankaitakiri, pashini josataayiitakiri. Tzimatsi pashini anii-aniiwaitatsiri apa ikithaamachiitakari mishinantsimashi, pashini kowityaapirowaitani ikantaka, pashini ojyiki jaminaminayiitakiri, pashini ikimaatsitakagaitakari.† ³⁸ Pashini ikinawaiyitaki otzishimashiki, pashini inampiyitakawo omoonaki. Tii aritaajaitzi ankimitakaantiri jirikaiti isaawijatziiti. Aña iriitaki kowapirotachari.

³⁹ Iro jawintaashirinka jirikaiti kantakaawori okanta ikinkithatakotantaariri Pawa kamiithaini, okantawita tikira jiñaayitairo ikajyaakaayitakiriri. ⁴⁰ Tima jiñaampiyakawo Pawa otzimi anairori: Ikowakaakairo aakaiti antsipataiyaari jirikaiti,

---

† **11:37** Ikantakoitziri jaka mishinantsimashi, iro imishina oijya ipoña cabra.

inkamiithashiritakaayitai maawoni.

12

Kimpoyaa owanairi Jesús

¹ Irootaki, añashintsiiyitanyaaari iijatzi aakaiti, ankimitakaantiro anaakotantatyiimi, okimiwaitakawo iijatzi impiyotatyiiyaami jirikaiti jaminayitaimi mayitakirori jawintaashiritaka, amatakoyitairi aakaiti. Amatantyaawori ashiyi shintsiini, ookanairo asamawopooki amatsinkakairi ashiyi. Iro oiyakaawintachari asamawopooki aririka ookawintairo akaaripiroshiriwaitzi. Ari añiiro aakowintyaawo ashiyapiintai. ² Ikimita shiyachari ikamaitawo jaminiro tsika jariitya, ari ankimitanaiyaari aakaiti, kimpoyaa owanairi Jesús itakawori jawintaashiritakaayitakai. Iriitaki monkaatakaironi iijatzi awintaashiritani. Iriitaki ankimitakotaiya, tima jiñaampiyakawo irirori jinintaiyaari. Irootaki jamawitantakawori ipaikakowiitakari, okamiithatzimotakiri ikaaniwintawiitakari ikamawitapaintai. Ari saikai iroñaaka jakopiroriki Pawa ipinkathariwintantai.

³ Aririka ankinkishiritakotiri Jesús jamawitakiro ikisaniintawaitakiri kaaripiroshiriri, iro thaamintashiritakagaini iijatzi aakaiti amawitiro, iiro okantzimoniintashiriwaitai.

⁴ Aritaki piñaashintsiiyitakari iirokaiti kaaripirori, iro kantacha tikira piñiiro inkapathainkatakaami.

⁵ Aamaa pipiyakotakiro ishintsithatantzimiro Pawa osankinarintsi, ikimitakaantzimi iirokami itomiiti, ikantzimi:

¡Notomí! Iiro pimanintziro aririka jowasankitaimi
Piwinkathariti.

Iiro okantzimoniintawaitzimi aririka ishintsitha-
timi.

6 Tima iri jitakotajaantani Pinkathari
jiñaantakaapiintari.

maawoni ikimitakaantaari itomi, jowasankitairi.

7 Onkaati awijiyimoyitimiri pinkimitakaantiro
Awinkathariti ñaantakaashiritzimiri. Tima
ikimitakaantaimi Pawa iiroka itomi. ¿Tiima
jowasankitaapiintziri itomi ikaatzi iwaapatiitari?

8 Ontzimatyii jowasankitaayitai maawoni.
Tiirika piñiuro iiroka, kimitaka tikira
itomipirotzimi Pawa, aña otomi mayimpiro
pinatzi. 9 Okimita iijatzi, tzimatsi koñaaniri
ashitairi owasankitairi, apinkathatziri irirori.
¿Iroma amapirotzirori apinkathatairi Ashitairi
kaari koñaaniri, onkantantyaari añaashiriyitai?

10 Tima ikaatzi ashitairi koñaaniri kapichiini
jowasankitaayitai, tsika okantzimotari irirori.
Iriima Pawa jowasankitaayitai irirori onkantya
inkamiithashiritakantairi, ari onkantaki iijatzi
intasorintsishiritakai ikimita irirori. 11 Tii

inimoshiriyitai jowasankitaaminthaitai, aña
owanaa onkantzimoniintashiriwaitai. Iro
kantacha paata, ikaatzi kaari manintironi
jowasankitaayitziri, aririka inkamiithashiriyitai,
ari jiñiuro isaikai kamiithaini.

Apaatakirori inishironka Pawa

12 Irootaki piñaashintsitantyaari pinkimityaari
ñaantapiintakawori ishiya, jiñaashintsita
ijyiwata ishипitajyimpawitaka, ari ikimitairo
iijatzi ishипitayiritowitaka, jiñaashintsita.

¹³ Pinkimiyitaiyaari iirokaiti shiyapiintachari tsika okamiithawokitzi kaari ñaayitironi inkithoki ishipitakiitaki. Aña ontzimatyii intikatsikiiti.

¹⁴ Aapatziya pinkantawakaiya, piñaashintsitya pintasorintsiriti. Tima iirorika pimayitairo jiroka, iiro piñiiri Apinkathatani.

¹⁵ Paamawintyaari inkaati apaatakironi inishironkayitai Pawa. Paamawintyaari oitzipinashiritaniri, joitzipinairikari ikaatzi kimisantatsiri.

¹⁶ Paamawintyaari mayimpirtatsiri. Paamawintyaari thainkatasorintsitaniri kimityaarini pairani Esau, ikowajaantzi jowawatya apawojatzi, ari ipimantakiro ikajyaakaitakiriri itzinkamitari itzimi.

¹⁷ Tima piyotzi iirokaiti aritaki jimatakiro Esau kantachari, oiyiki ikowawitaa iñiironi intasonkawintayiitiri, antawoiti jiraakotakawo. Iro kantacha tii jiñimaitaawo tsika inkinakagairo ikinakaashitakari.

¹⁸ Tima tii pikimitari iirokaiti aakirori pairani Ikantakaantaitani. Jiyaataiyakini irirori otzishiki tsika otzimi koñaanitatsiri. Oiyiki otaantzi, tsiniriki okantaka, ooriinkataki, antawoiti otampiyataki.

¹⁹ Ikimakiro ityootaitzi. Ikimaki iijatzi antawoiti jiñaawaitaitzi, ari ithaawaiyanakini, oiyiki jamanaiyawitakani iiro ikimantawo kantachari.

²⁰ Tima oiyiki ithaawantashitakawo okaatzi ikantakaantayiitakiri, ikantaitzi:

Iiro pikinayitzi jaka otzishiki. Tii aritaajaitzi pinkinakaayitiri kapichiini pipirayitari janta. Aririka inkinayiitaki kapichiini janta, ontzimatyii intsitokaitiri, ontzimatyii jowathaitiri.

21 Imapirotatya okowiinkatzi ikantzi Moisés:

Antawoiti nothaawaki, okawaitakina.

22 Tii pikimitari iirokaiti ikaatzi ñaakirori, aña iirokaiti oyyakariri jataintsiri otzishiki iitachari Sion, saikatsiri nampitsiki Jerusalén. Iro oyyakaawintachari piyaayitai inkitiki tsika isaiki Pawa Kañaaniri. Tima ari pintsipataiyaari iirokaiti ipiyotapaa maninkariiti. 23 Pintsipataiyaari piyotachari janta jawintaashiritaari Itzinkamitani Pawa, tima iriyyitaki osankinatakotainchari isaikayitai inkitiki. Pintsipatajaantaiyaari Pawa, yakawintairini maawoni. Pintsipataiyaari ishiriiti kimisantzinkariiti jothotyaitakiri ikamithashiritakaitairi iroñaaka. 24 Pintsipataiyaari iirokaiti Jesús, poñaakaantanaawori owakiraari kajyaakaawakaantsi, kapathainkaintsiri ikamawintayitakai. Tima jiroka iriraani Jesús kimiwaitakami oñaawaitatyiimi, anaanakiro okinkithatakotakiri pairani iriraani Abel.*

25 Paamaiya papaatzirikari Pawa aririka jiñaanashiritimi. Tima pairani ikaatzi kimawitakariri Pawa jiñaawaitzi jaka kipatsiki, jowasankitaakiri jimanintakiro okaatzi ikantziriri. Aaka jimapiroti jowasankitaayitai, aririka ampiyashiritaki akimayiwitakari jiñaanashiritakai inkitijatzi. 26 Pairani aririka jiñaawaiti Pawa, jontziñaakaawo kipatsi. Irooma

---

* **12:24** Pairani itsitokantakariri Caín iririntzi Abel, ikantaki Pawa: “Kimiwaitaka onkaimatyiimi iriraani Abel jaminaminatzi inkisawintayiytaari”. Ari ipoñaari ikantayitzi kimiwaitaka oñaawaitatyiimi iraantsi. Irooma oñaawaitzi iriraani Cristo, tii ikowi inkisawintaytaari, aña okowi ompiyakotantiro kaaripirori.

iroñaaka, tzimatsi okaatzi ikajyaakaakairi, ikantzi:

Ari napiitairo nontziñaakairo, tii apa kipatsi, aña ari imatsitaiya inkiti iijatzi.

²⁷ Tzimatsi iita oiyakaawintachari ikantziri: “Ari napiitairo”. Iro oiyakaawintacha aririka jotikairo okaatzi jiwitsikayitakiri, japirotairo jiwitsikani kaari initatsini, apa osaikayitai initatsiri. ²⁸ Irooma aakaiti, impinkathariwintayitai janta tsika initanitapai. Irootaki ampaasoonkitantyaariri Pawa, pinkatha owairi, antawaitainiri. ²⁹ Tima Pawa, iriitaki kimitakariri paampari taantatsiri.

13

Jantanairi kimisantatsiri

¹ Ontzimatyii pitakotapiintanaiyaari “Iyikiiti”. ² Iiro powajyaantziro poimaayitiri pipankoki ariiyitachari pinampiki. Tima itzimayitzi antakirori, tikaatsi kamantirini, iri maninkariiti joimaaki ipankoki. ³ Iiro pipiyakotziro paamaakowintaiyaari pikaatzi pikimisantayitai itzimi jomontyaayiitzi. Pinkimitakaantiro aririkami pinkaatiri jomontyagaitimi. Ari pinkimitairi ikaatzi jowatsinawaitaitzi, paamaakowintaiyaari, tima piyotzi iiroka tsika okantawaita aririka inkimaatsitakaayitai. ⁴ Pinkinataiyaari piimi, iiro japitiwaitzimi pashini. Tima jowasankitairi Pawa mayimpiriwaitatsiri. ⁵ Iiro pinintashiwaita pojyityiiri kiriiki. Inimotimi piñiuro tzimimoyitakimiri. Tima iri Pawa payitimironi kowityiimotimiri, jiroka ikantaki:

Iiro nookawintaimi.

Iiro nookimi apaniroini.

⁶ Irootaki awintaashiritantyaariri aakaiti, ankan-tayitai:

Iri Nowinkathariti nishironkataanari.

Tikaatsi nonthaawakaiya.

¿Tzimatsima inkantaina atziri?

⁷ Pinkinkishiritakotiri jiwatakaimiri pikimisan-tayitai, kinkithatakotapiintzimirori jiñaani Pawa. Pinkinkishiritakotiri tsika ikantayita isaiki, oita jimonkaayitakiri iriroriiti. Pinkimitakotaiyaari tsika ikantakiro jawintaashiriyitaka.

⁸ Irojatzii ikanta iroñaaka Jesucristo, tsika ikantapainta, ari inkantaitatyaani irirori.

⁹ Iiro pishinitairi jamatawiyitimi yotaantzirori kaari tampaatzikatatsini, kaari ikimapiintaitzi. Tima iriitaki Pawa tampaatzikashiritakaayitairi, inishironkayitai.

Ampinkawaitirorika jowayiitari tii otampaatzikashiritakaantatzi. Tima tzimatsi mayiwitakawori jiroka, tiimaita owamiithashiritziri.

¹⁰ Okimiwaitakawo ontzimimoyitaimi owakiraari taapirimintotsi. Itzimi jowamaitakiri janta, iri kamawintakairi aakaiti. Tii okantaajaitzi jowayitaiyaari

antawaitatsiri tasorintsithaantiki.* 11 Tima jayiro pairani Ompiratasorintsipirori iriraani piratsi inthomai tasorintsithaantiki onkantya impiyakoyiitantaariri iyaaripironka, jaayitziro iwatha piratsi othapitapaa nampitsi ari intaayitiro. 12 Ari okimitakari iijatzi, jowamaayiitakiri Jesús othapiki nampitsi, ari ikimaatsitakowintantaka ikapathainkataki jowamiithashiriyitantairi. 13 Ontzimatyii ankimitakaantiro aakaiti ashitowatyii nampitsiki aatatyi tsika isaiki Jesús, manintaari jowayiitai ikimitaitakiri pairani irirori. 14 Tima jaka tsika asaikayitzi iroñaaka iiro okantaitatyaani. Irootaki añampiyantawori tsika anampitaiyaawo paata. 15 Irootaki, anthaamintantaari, ampairyiiro iwairo irirori. Iro poyaataawoni okithoki pankirintsi jashitakaayitakariri pairani. 16 Ari okimitari

---

* **13:10** Kantakotachari jaka antawaitatsiri tasorintsithaantiki, iriiyitaki Ompiratasorintsitaari. Itzimi ishinitaitaki jowapiintyaari tzigagaantatsiri piratsi, tzigagaantatsiri okithoki pankirintsi okaatzi jamayitzi atziriiti jashitakaiyaari Pawa. Irooma taapirimintotsi, ari intaapiintayitini Pawa okaatzi jashitakaayitairi, ari ikowakotapiintziri impiyakotainiri iyaaripironka. Iro kantacha ipaikakoyiitakiri pairani Cristo, irojatzii ikamantakari okanta ipiyakopirotaawori irirori kaaripirori, iro poyaatapaakawori okaatzi itaapiintayitakiro jashitakagaitariri Pawa janta taapirimintotsiki. Tima jiroka inchakota tsika ikamaki Cristo ipaikakoyiitakiri, iro kimitanaawori iroomi owakiraari taapirimintotsi. Tii onkantana jirika Ompiratasorintsitaari joyaari kamaintsiri janta. Ari okantari iijatzi, ikaatzi pankinatawori jimonkaayitiro mi ikantakaanaitani, ikaatzi pinkawaitzirori owanawontsi, jaminaminawitawo impiyakoyiitainiri iyaaripironka, iiro jiñairo jinintagaiyaawo okaatzi ikamawintantaki Cristo.

iijatzi, iiro powajyaantziro kamiithari, pimpawakaiya tzimimotzimiri. Irojatzki kimitakawori kamiithatzimotziriri pairani Pawa itaayiitziniriri. ¹⁷ Iiro pipiyathatari jiiwayitziriri kimisantanaatsiri, iriitaki aamaashiritakow-intzimiri. Iri kamantairini paata Pawa iita awijiyimoyitakiriri jaamaakoshiriwintayitakimi. Kamiitharika onkantya inkinkithatiri, kimoshiri inkantaiya iriroriiti, iijatzi pinkimitaiyaari iirokaiiti. Irooma owashiririka onkantakaiyaari inkinkithatiri, iijatzi onkimitzimotaimi iirokaiiti paata, iiro iroopirotzimotaimi.

¹⁸ Pamanakotapiintaana onkantya jiñaantaityaanari tampatzikashiri ninatzi. Kimitaka iro nimatakiri. ¹⁹ Pamanakotapiintaana iijatzi niyaatashitantimiri thaankiini iirokaiiti.

Iwiyaantawori withataantsi ipoña tasonkawintaantsi

²⁰ Namanamanaatari Pawa, tima iriitaki kamiithari saikakaayitimini, iriitaki añaakagairiri pairani Awinkathariti Jesucristo ikamawitaka. Iri Pawa kimitakaantaimini ñaapirori aamaakow-intariri oijya. Owanaa ikapathainkataki jowakiraatakaantaawori kajyaakaawakaantsi kantaitaachari iroñaaka. ²¹ Namanakowintakimi jiwitsikashiritantimiri pimayitairo kamiithari ikowakaimiri. Pamañaari iijatzi iiroka pimatantyaawori okaatzi inimotziriri, tima ayotzi iriitajaantaki Jesucristo matakaironi. Ari inkantaitatyaani ipinkathaitairi irirori. Ari onkantyaari.

²² Iyikiiti, iiro pisamawo pinkimisantiro okaatzi nosankinatakimiri, tima tii oiyikipirotzi.

²³ Nokowi piyoti iijatzi jomishitowayitairi iyiki Timoteo. Aririka jariitapaiya jaka, iriitaki nontsipatanatyaari niyaatashitimi noñiimi.

²⁴ Piwithatinari ikaatzi jiwatzimiri janta, iijatzi pashini oitishiritaari. Ari ikimitari Italia-jatziiti jiwithayitzimi. ²⁵ ¡Onkamintha inishironkayitaimi maawoni iirokaiti janta! Ari onkantyaari.

KAMIITHARI ÑAANTSI
New Testament in Ajjíninka Apurucayali
(PE:cpc:Ajjíninka Apurucayali)

copyright © 2000 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ajjíninka Apurucayali

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Ajjíninka Apurucayali [cpc], Peru

Copyright Information

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ajjíninka Apurucayali

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 30 Dec 2021

f6359b3a-1ee9-58fb-a9df-96f6fcc0ffa5